

Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba

10 (II gimnazijos) (11 (III gimnazijos)) klasė

36 pamokos

Ilgalaikis planas parengtas remiantis 2017 m. lapkričio 28 d. Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtinta bendrąja Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos programa, kurios paskirtis prisidėti prie Lietuvos nacionalinio saugumo stiprinimo, skatinant mokinius domėtis saugumo ir krašto gynybos problemomis bei suteikti mokiniams daugiau pilietinės galios. Programa yra skiriama bendrojo ugdymo mokyklų 9–10 arba I–IV gimnazijos klasių mokiniams.

Tikslai: sudaryti sąlygas mokiniams įgyti bendrųjų ir dalykinių kompetencijų apie krašto gynybą ir didinti jų sąmoningumą suvokiant savo indėlį į nacionalinio saugumo sistemą, siekti, kad mokiniai išsiugdytų šalies gynybą stiprinančias vertybines nuostatas.

Uždaviniai: įgyti supratimą apie Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo būklę, kylančias grėsmes šalies saugumui; susipažinti su Lietuvos krašto gynybos sistema: kariuomene, krašto apsaugos tarnybos atlikimo būdais; suvokti savo kaip Lietuvos piliečio atsakomybę už šalies saugumą ir gynybą; pratybose įgyti ekstremaliųjų situacijų valdymo gebėjimų karo ir kito pavojaus metu; plėtoti praktinius veiklos įgūdžius, reikalingus pilietiniam pasipriešinimui organizuoti.

Mokymosi metodai: teisės aktų, žiniasklaidoje, internetiniuose tinklalapiuose ir socialiniuose tinkluose pateiktų situacijų, susijusių su nacionaliniu saugumu ir (arba) krašto gynyba, analizė ir vertinimas; pratybos kartu su Lietuvos kariuomenės, Lietuvos šaulių sąjungos, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir visuomenės sveikatos centrų specialistais; pažintiniai apsilankymai Lietuvos kariuomenės daliniuose ir dalyvavimas Krašto apsaugos dienų renginiuose; viktorinos, proto mūšiai, kryžiažodžiai (mokiniai juos kuria grupėse pagal einamąsias temas), diskusijos, žygiai ir pratybos poligone (suderinus su kariškiais ir su jais bendradarbiaujant), situacijų analizė ir aptarimas, vaidmenų žaidimas, atmintinių, lankstinukų parengimas ir pristatymas.

Vertinimo būdai: atlikęs darbus ir užduotis mokinys įsivertina savo įgytas žinias, gebėjimus. Taikomas bendras mokyklos ir mokytojo parengtas Mokinių pažangos ir mokymosi pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas.

Ilgalaikis (metų) planas

Eil. Nr.	Etapo pavadinimas/ tema	Val. sk.	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
	Įvadas	1		Mokiniai supažindinami su programa, tikslais, uždaviniais, pagrindinėmis veiklos sritimis, temomis.	
1. 1.1.	Nacionalinio saugumo samprata. Lietuvos Respublikos piliečio teisė ir pareiga ginti valstybę.	2	1. Mokiniai apibūdina nacionalinio saugumo esmę ir teisinius nacionalinio saugumo pagrindus. 2. Mokiniai lygina šiuolaikines nacionalinio saugumo sampratas su XVIII–XX a. sampratomis.	1. Mokiniai analizuoja svarbiausius nacionalinį saugumą apibrėžiančius teisės aktus. 2. Mokiniai, remdamiesi įvairiais istoriniais šaltiniais, analizuoja nacionalinio saugumo sampratas, jas lygina su ankstesnių Lietuvos istorijos laikotarpių nacionalinio saugumo sampratomis.	
1.2.	Karo prievolės atlikimo būdai.	2	1. Mokiniai paaiškina karo prievolės atlikimo būdus ir įvertina savo galimybes pasirinkti tarnybą. 2. Mokiniai geba palyginti skirtingų karo prievolės atlikimo būdų teigiamas ir neigiamas puses.	1. Mokiniai susitinka su regioninio karo prievolės ir komplektavimo skyriaus atstovais. 2. Mokiniai lankosi Lietuvos kariuomenės daliniuose, susipažįsta su jų istorija, veikla, karių tarnybos sąlygomis, karine ginkluote.	
1.3.	Grėsmės šalies nacionaliniam saugumui ir jų prevencija.	4	1. Mokiniai apibūdina svarbiausias Lietuvos institucijas, užtikrinančias nacionalinį saugumą, ir geba apibūdinti jų darbo specifiką. 2. Mokiniai įvardija grėsmes, pavojus ir rizikos veiksnius šalies saugumui. 3. Mokiniai geba taikyti praktikoje saugaus elgesio kibernetinėje erdvėje taisykles.	1. Mokiniai, analizuodami Nacionalinio saugumo strategiją, Lietuvos Respublikos Karinę strategiją ir Grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimą, įvardija grėsmes, pavojus ir rizikos veiksnius šalies saugumui. 2. Mokiniai susitinka su Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Krašto apsaugos ministerijos specialistais.	

Eil. Nr.	Etapo pavadinimas/ tema	Val. sk.	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
1.4.	NATO ir jos vaidmuo Lietuvos gynyboje.	2	<p>1. Mokiniai geba nusakyti pagrindinius faktus apie NATO istoriją, struktūrą ir vaidmenį dabartiniame pasaulyje.</p> <p>2. Mokiniai paaiškina kolektyvinės gynybos esmę.</p>	<p>1. Mokiniai, naudodamiesi įvairiais istoriniais šaltiniais, tyrinėja NATO istoriją, struktūrą ir vaidmenį dabartiniame pasaulyje.</p> <p>2. Mokiniai lankosi NATO energetinio saugumo kompetencijos centre.</p> <p>3. Mokiniai susitinka su Lietuvoje dislokuotais NATO kariais.</p> <p>4. Mokiniai dalyvauja Krašto apsaugos dienų renginiuose.</p>	
1.5.	Apibendrinimas. Įsivertinimas ir vertinimas.	1			
2. 2.1.	<p>Krašto gynybos sistema.</p> <p>Lietuvos kariuomenės struktūra ir funkcijos.</p>	4	<p>1. Mokiniai apibūdina Lietuvos kariuomenės pajėgų rūšis ir nurodo svarbiausius jų skirtumus.</p> <p>2. Mokiniai nurodo Lietuvos kariuomenės pajėgų funkcijas ir nustato svarbiausius jų skirtumus.</p> <p>3. Mokiniai nurodo svarbiausias Lietuvos šaulių sąjungos funkcijas.</p>	<p>1. Pamokas veda Lietuvos kariuomenės atstovai, kurie supažindina mokinius su Lietuvos kariuomenės pajėgomis.</p> <p>2. Pamokas veda Lietuvos šaulių sąjungos atstovai, kurie supažindina mokinius su Lietuvos šaulių sąjungos funkcijomis ir reikšme taikos bei karo metu.</p> <p>3. Mokiniai organizuoja susitikimus su karinę tarnybą Lietuvos kariuomenėje atlikusiais kariais, kurie dalijasi savo patirtimis.</p> <p>4. Mokiniai dalyvauja Lietuvos šaulių sąjungos organizuojamuose renginiuose.</p> <p>5. Veikla Lietuvos kariuomenės mokymo centruose ir poligonuose. Žygis ir pratybos lauko sąlygomis.</p>	

Eil. Nr.	Etapo pavadinimas/ tema	Val. sk.	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
2.2.	Pasirengimas karo tarnybai.	4	<p>1. Mokiniai geba atlikti rikiuotės veiksmus individualiai ir skyriuje.</p> <p>2. Mokiniai paaiškina saugaus elgesio su ginklais taisykles ir jų laikosi.</p> <p>3. Mokiniai geba taikyti taikliojo šaudymo (naudojant pneumatinius šautuvus) taisykles.</p> <p>4. Mokiniai geba parodyti nebyliojo valdymo signalus ir žino jų reikšmes.</p>	<p>1. Mokiniai, dalyvaudami įvairių Lietuvos kariuomenės pajėgų organizuojamuose mokymuose, kuriuose praktiškai įsisavina individualius veiksmus rikiuotėje (stovėseną, sukinius, pagarbos atidavimą) ir rikiuotės veiksmus skyriuje ar būryje.</p> <p>2. Lankantis Lietuvos šaulių sąjungos ir Lietuvos kariuomenės padaliniuose, mokiniams organizuojamos praktinės šaudymo pneumatiniiais šautuvais pratybos arba šaudymo pratybos lazerinėse šaudyklose, mokiniai supažindinami su karinėmis nebyliojo valdymo signalų reikšmėmis.</p>	
2.3.	Pilietinio pasipriešinimo samprata ir būdai.	2	<p>1. Mokiniai įvardija pilietinio pasipriešinimo būdus ir geba juos pritaikyti nurodytose situacijose.</p> <p>2. Mokiniai geba nurodyti piliečių elgesio scenarijų hibridinio karo metu.</p> <p>3. Mokiniai formuojasi šalies gynybą stiprinančias vertybines nuostatas.</p>	<p>1. Mokiniai, analizuodami istorinius pilietinio pasipriešinimo pavyzdžius, apibūdina pilietinio pasipriešinimo sampratą ir būdus.</p> <p>2. Mokiniai susitinka su 1991 m. Lietuvai svarbiuose objektuose budėjusiais ir pilietinį pasipriešinimą planavusiais asmenimis.</p>	
2.4.	Apibendrinimas. Įsivertinimas ir vertinimas.	1			

Eil. Nr.	Etapo pavadinimas/ tema	Val. sk.	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
3. 3.1	Ekstremaliosios situacijos ir jų valdymas. Civilių elgesys ekstremaliųjų situacijų metu.	5	1. Mokiniai geba vertinti žmonių elgesį gaisro, poptvynio, eismo įvykio metu ir pateikia galimo saugaus elgesio būdų. 2. Mokiniai nurodo saugaus civilių elgesio karo zonoje būdų.	1. Mokiniai, naudodamiesi įvairiais informacijos šaltiniais, aiškinasi esmines elgesio ekstremaliųjų situacijų metu taisykles. 2. Mokiniai, bendraudami su Lietuvos kariuomenės atstovais, civilinės saugos specialistais, aiškinasi saugaus civilių elgesio karo zonoje taisykles. 3. Mokiniai pagal mokytojų pateiktas užduotis bando praktiškai pritaikyti elgesio ekstremaliųjų situacijų metu taisykles. 4. Mokiniai, dirbdami individualiai ir/ar grupėse, parengia pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms ir karo meto atmintinę.	
3.2.	Pirmoji medicinos pagalba.	4	1. Mokiniai parodo kraujuojančių galūnių stabdymo būdų. 2. Mokiniai geba taisyklingai atlikti dirbtinį kvėpavimą ir širdies masažą. 3. Mokiniai savarankiškai paaiškina pagalbos teikimo sušalusiam arba perkaitusiam asmeniui taisykles.	1. Mokiniai kartu su visuomenės sveikatos specialistais susipažįsta su pagrindiniais pirmosios medicinos pagalbos teikimo būdais. 2. Mokiniai, nagrinėdami įvairias asmenų, patekusių į nelaimę, situacijas, praktiškai pritaiko įgytas pirmosios medicinos pagalbos teikimo žinias. 3. Mokiniai, dirbdami individualiai ir/ar grupėse, parengia pirmosios medicinos pagalbos teikimo atmintinę.	
3.3.	Apibendrinimas. Įsivertinimas ir vertinimas.	1			
	Rezervinės valandos.	3			

Literatūra:

- Civilinė sauga. Metodinė mokymo priemonė vidurinių mokyklų vyresniųjų klasių moksleiviams. Prienai, Kęstučio Kazlauskio leidybinė prekybinė įmonė, 1998.
- Ką turime žinoti apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir karo metui. Vilnius, Krašto apsaugos ministerija, 2014.
- Ką turime žinoti apie pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms ir karo metui: rimti patarimai linksmi. Vilnius, Krašto apsaugos ministerija, 2015.
- Karių pirmoji pagalba: skaidruolių rinkinys. Karo medicinos mokymo centras, 2014. (prieiga per internetą: <https://jramc.bmj.com/content/jramc/146/2/110.full.pdf>. Žiūrėta: 2018-09-05).
- Kibernetinio saugumo apžvalga. (prieiga per internetą: http://apzvalga.eu/images/kibernetinis_saugumas.pdf. Žiūrėta: 2018-09-07).
- Landsbergis V., Lietuvos kelias į NATO. Vilnius, Versus Aureus, 2005.
- Lopata R., NATO: vakar, šiandien, rytoj. Vilnius, Eugrimas, 1999.
- Mankevičius V., Daugirdas A. Pilietinis pasipriešinimas. Vilnius, 2002.
- Paškevičiūtė A. ir kt. Civilinė sauga mažiems ir dideliems. Vilnius, 2007.
- Petrauskaitė A., Kazlauskaitė Markelienė R., Gedminienė R. Šalies saugumas ir gynyba. Vilnius, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademija, 2016.
- Pirmosios medicinos pagalbos vadovas. Konferencijos 2007-11-22-23 medžiaga. Parengta pagal tarptautinio gaivinimo komiteto ILCOR rekomendacijas. Krizių tyrimo centras, 2008.

Ilgalaikį teminį planą parengė:

istorijos mokytojas Edgaras Gabrielaitis,
Kauno r. Domeikavos gimnazija.

Idėjomis dalijosi ir pasiūlymų teikė mokytojai:

Laura Inčerauskaitė, Klaipėdos „Ažuolyno“ gimnazija
Eugenijus Leonavičius, Jonavos Jeronimo Ralio gimnazija
Renata Nemeikienė, Riešės gimnazija, Vilniaus Naujininkų mokykla
Laima Maminskienė, Radviliškio Lizdeikos gimnazija,
Radviliškio r. Šiaulėnų Marcelino Šikšnio gimnazija,
Radviliškio Vaižganto gimnazija.

Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba

11 (III gimnazijos) klasė

36 pamokos

Ilgalaikis planas parengtas remiantis 2017 m. lapkričio 28 d. Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtinta bendrąja Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos programa, kurios paskirtis prisidėti prie Lietuvos nacionalinio saugumo stiprinimo, skatinant mokinius domėtis saugumo ir krašto gynybos problemomis bei suteikti mokiniams daugiau pilietinės galios. Programa yra skiriama bendrojo ugdymo mokyklų 9–10 arba I–IV gimnazijos klasių mokiniams.

Tikslai: sudaryti sąlygas mokiniams įgyti kompetencijų apie krašto gynybą ir didinti jų sąmoningumą suvokiant savo indėlį į nacionalinio saugumo sistemą, siekti, kad mokiniai išsiugdytų šalies gynybą stiprinančias vertybines nuostatas.

Uždaviniai: įgyti supratimą apie Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo būklę, kylančias grėsmes šalies saugumui; susipažinti su Lietuvos krašto gynybos sistema: kariuomene, krašto apsaugos tarnybos atlikimo būdais; suvokti savo kaip Lietuvos piliečio atsakomybę už šalies saugumą ir gynybą; pratybose įgyti ekstremaliųjų situacijų valdymo gebėjimų karo ir kito pavojaus metu; plėtoti praktinius veiklos įgūdžius, reikalingus pilietiniam pasipriešinimui organizuoti.

Vertinimas: taikoma bendra mokyklos ir/arba mokytojo parengta vertinimo sistema. Taikomas formalusis vertinimo būdas; neformalųjį vertinimo būdą rekomenduojama taikyti rikiuotės pratybose, pėsčiųjų žygio metu ar kitose pratybose. Rekomenduojama taikyti formuojamąjį vertinimą, nebent mokyimo įstaigoje nutarta taikyti apibendrinamąjį vertinimą. Rekomenduojami vertinimo metodai: stebėjimas, pokalbis, apklausa, debatai, projektinis darbas.

Etapo pavadinimas (pamokų skaičius)	Tema	Pamokų skaičius (nuo–iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
Šalies nacionalinis saugumas (11–13)	Įvadas. Kas yra nacionalinis saugumas?	1	Paaiškins nacionalinio saugumo sąvoką, susipažins su kurso tikslais ir uždaviniais.	Nagrinėja ir kritiškai vertina šiuolaikinio gyvenimo pavyzdžius, keliančius grėsmę asmeniniam, šalies ir tarptautiniam saugumui. Pildo sąvokų žodyną.	
	Įstatymai, kuriuose įtvirtinamos piliečių teisės ir pareigos ginti valstybę	1	Pateiks praktinių Lietuvos piliečio laisvių, teisių ir pareigų įgyvendinimo pavyzdžių. Paaiškins, kas yra pilietinė atsakomybė ir pareiga.	Nagrinėja Lietuvos Respublikos Konstituciją ir kitus informacijos šaltinius.	
	Nacionalinio saugumo sampratos raida	1	Palygins šiuolaikines nacionalinio saugumo sampratas su XVIII–XX a. sampratomis.	Nagrinėja mokytojo pateiktus istorinius šaltinius apie ankstesnes nacionalinio saugumo sampratas.	
	Nacionalinio saugumo užtikrinimo būdai	1	Paaiškins Lietuvos gynybinės politikos uždavinius, saugumo užtikrinimo būdus ir priemones, ginkluotųjų pajėgų vaidmenį užtikrinant nacionalinį saugumą.	Vyksa į Generolo J. Žemaičio Lietuvos karo akademiją arba susitinka su mokyimo įstaigos atstovu mokykloje.	
	Kaip kiekvienas pilietis gali prisidėti prie šalies nacionalinio saugumo?	1	Analizuos ir kritiškai vertins kiekvieno piliečio indėlį siekiant stiprinti šalies nacionalinį saugumą.	Diskutuoja, dirbdami grupėmis: mokiniai paruošia stendą apie piliečio galimybę prisidėti prie nacionalinio šalies saugumo „Mano pareiga Tėvynei“.	
	Tarnyba Lietuvos kariuomenėje	2	Apibūdins profesinės kario ir kario savanorio tarnybų ypatumus.	Susitinka su Krašto apsaugos ministerijos atstovu, jaunuoliu, atliekančiu karo tarnybą.	

Etapo pavadinimas (pamokų skaičius)	Tema	Pamokų skaičius (nuo-iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
Šalies nacionalinis saugumas (11-13)	Galimos grėsmės Lietuvos saugumui	2	Apibūdins grėsmes šalies nacionaliniam saugumui.	Nagrinėja žiniasklaidoje pateiktus pavyzdžius ir atpažįsta galimas grėsmes Lietuvos saugumui (pvz.: Sausio 13-osios įvykiai, Medininkų tragedija ir kt.). Pildo lentelę apie konkrečias grėsmes Lietuvos saugumui pagal mokytojo pateiktus kriterijus (darbas grupėmis).	
	Propaganda	2	Atpažins, analizuos ir kritiškai vertins propagandos pavyzdžius.	Žiūri pasirinktus filmus: „Rusijos propaganda Lietuvoje“, „Karas 2020. Rusijos informacinė agresija“; NTV reportažą Laisvės TV Propagandos prožektorius.	Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=uslv3nzc6M . Žiūrėta 2018-11-05. https://www.youtube.com/watch?v=SGK9CzsEWcw https://www.youtube.com/watch?v=Dv_Hq_BF43c
	Kibernetinis saugumas	2	Paaiškins kibernetinio saugumo svarbą šiuolaikiniame pasaulyje. Nurodys svarbiausius kibernetinių atakų būdus ir kylančias grėsmes.	Pateikia kibernetinių atakų pavyzdžių, diskutuoja apie galimybę užtikrinti savo asmeninį saugumą. Žiūri filmą „Nesuklaidinami“: kaip vyksta kibernetinės atakos, ko jomis siekiama ir kaip nuo jų apsisaugoti? (Susipažįsta su pasaulio žemėlapiu, sužino, iš kur kyla kibernetinės atakos.	Prieiga per internetą: https://www.youtube.com/watch?v=dK-a6S2Zgzc Žiūrėta 2018-11-05.

Etapo pavadinimas (pamokų skaičius)	Tema	Pamokų skaičius (nuo-iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
Šalies nacionalinis saugumas (11-13)	Nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos.	1	Apibūdins svarbiausias Lietuvos institucijas, užtikrinančias nacionalinį saugumą, ir jų darbo specifiką.	Vyksta į LR Seimą, susitinka su Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto nariais.	
	NATO vaidmuo Lietuvos gynyboje	1	Pateiks svarbiausius NATO istorijos, struktūros ir vaidmens tarptautiniam saugumui faktus bei įvertins NATO vaidmenį Lietuvos gynyboje.	Savarankiškai arba grupėmis paruošia pranešimus, skaidres „Lietuvos narystės Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje (NATO)“ tema ir pristato klasės mokiniams. Paruošia stendą „Lietuva ir NATO“.	
Krašto gynybos sistema (10-14)	Lietuvos kariuomenės struktūra ir funkcijos	1	Išnagrinės Lietuvos kariuomenės struktūrą ir jos funkcijas taikos ir karo metu. Įvardys ir apibūdins pajėgų rūšis ir jų funkcijas, žinos svarbiausius jų skirtumus.	Savarankiškai arba grupėmis paruošia pranešimus, skaidres apie skirtingas Lietuvos kariuomenės pajėgas ar jų padalinius.	http://kariuomene.kam.lt/lt/titulinis.html Žiūrėta 2018-11-05.
	Krašto apsaugos savanorių pajėgos (KASP) ir Lietuvos šaulių sąjunga (LŠS)	1	Nurodys svarbiausias KASP ir LŠS funkcijas taikos ir karo metu. Palygins veiklos LŠS galimybes su kaimyninių šalių (Lenkijos (Strelec), Latvijos (Aizsargi) ir Estijos (Kaiselit)) valstybių sukarintomis organizacijomis.	Susitinka su artimiausios KASP ar LŠS rinktinės padalinio atstovu (-e). Dalyvauja Lietuvos kariuomenės dienos (lapkričio 23 d.) renginiuose.	http://kariuomene.kam.lt/lt/kariuomenes_struktura/savanoriu_pajegos_368.html www.sauliusajunga.lt Žiūrėta 2018-11-05.

Etapo pavadinimas (pamokų skaičius)	Tema	Pamokų skaičius (nuo–iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
Krašto gynybos sistema (10–14)	Tarnyba Lietuvos kariuomenėje. Lietuvos kariuomenės ginkluotė ir technika	1-2	Pateiks tarnybos Lietuvos kariuomenėje galimybių pavyzdžių. Pateiks Lietuvos kariuomenės naudojamą ginkluotę ir technikos pavyzdžių. Atpažins draugiškų (NATO šalių) pajėgų karius.	Susitinka su Lietuvos kariuomenės regioninio karo prievolės ir komplektavimo skyriaus atstovu (-e).	
	Saugus elgesys su ginklais ir sprogmenimis	1	Paaiškina saugaus elgesio su ginklais taisykles ir jų laikysis. Nusakys taikliojo šaudymo (naudojant pneumatinius ginklus) taisykles. Praktiškai taikys saugaus elgesio su pirotechnika ir sprogstamosiomis medžiagomis taisykles.	Esant galimybei vyksta į šaudymo su pneumaticiais ginklais ar lazerinėje šaudykloje pratybas.	
	Rikiuotė	2	Atliks rikiuotės veiksmus individualiai ir skyriuje.	KASP ar LŠS atstovo (-ės) vadovaujami vykdo praktinius rikiuotės veiksmus.	
	Nebyliojo valdymo signalai	1	Pademonstruos nebyliojo valdymo signalus ir paaiškina jų reikšmes.	Sukuria trumpus videofilmus, kuriuose pateikiamos įvairios situacijos su skirtingais nebyliaus valdymo signalais.	
	Orientavimasis vietovėje. Žemėlapiai. Koordinatės (MGRS)	1-2	Orientuosis vietovėje su žemėlapiu ir kompasu arba be jo. Gebės nustatyti koordinates žemėlapyje.	Įdiegia į savo išmaniuosius įrenginius 2–3 koordinatinių nustatymo programėles ir palygina jų funkcionalumą. Išnagrinėja skirtingus koordinatinių nustatymo būdus.	

Etapo pavadinimas (pamokų skaičius)	Tema	Pamokų skaičius (nuo–iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
Krašto gynybos sistema (10–14)	Pėsčiųjų žygių taisyklės. Stovyklavietės	1-2	Praktikoje taikys elgesio pėsčiųjų žygio metu taisykles. Mokės elgtis gamtoje įsirengiant ir tvarkant stovyklavietę.	Dalyvauja pėsčiųjų žygyje.	https://pesciujuzygiai.lt/kalendorius/ Žiūrėta 2018-11-05.
	Pilietinis pasipriešinimas praeityje ir dabar	1-2	Nurodys ir bendrais bruožais apibūdins svarbiausius pilietinio pasipriešinimo būdus Lietuvoje XX a. II pusėje. Analizuos ir kels hipotezes, kokie galimi pilietinio pasipriešinimo būdai dabar.	Peržiūri ir aptaria filmą apie ginkluotą ir neginkluotą pasipriešinimą Lietuvoje. Rekomenduojami filmai: „Emilija iš Laisvės alėjos“, „Dovydas prieš Galijotą“, „Nematomas frontas“ ir kt.	
Ekstremaliosios situacijos (8–10)	Ekstremaliosios situacijos	1	Pateiks situacijų pavyzdžių taikant esmines saugaus elgesio ekstremaliųjų situacijų metu taisykles.	Susitinka su savo gyvenamos vietos savivaldybės civilinės saugos atstovu.	https://www.civsauga.lt/ekstremaliuju-situaciju-valdymas/ekstremalioji-situacija/ https://www.civsauga.lt/ Žiūrėta 2018-11-05.
	Problemos, kylančios karinių konfliktų metu	1	Apibūdins civilių elgesio karinio konflikto ar karo zonoje elgesio būdus.	Diskutuoja apie galimas problemas ir civilių elgesį ekstremaliosios ar nepaprastosios situacijos, mobilizacijos, karo padėties metu. Remiasi Ukrainos, Sirijos, buv. Jugoslavijos teritorijos pavyzdžiais.	
	Civilių elgesys teroristinio išpuolio, karinės grėsmės metu	1	Nusakys pageidautinos elgsenos būdus ekstremaliosiose situacijose, nepaprastosiose situacijose, mobilizacijos, karo padėties metu.	Diskutuoja apie tinkamą civilių elgesį gyvybei pavojingų situacijų metu. Peržiūri ir komentuoja vaizdo medžiagą „Bėk. Slėpkis. Pranešk“.	https://www.youtube.com/watch?v=Vd6TnQnhX5g Žiūrėta 2018-11-05.

Etapo pavadinimas (pamokų skaičius)	Tema	Pamokų skaičius (nuo–iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Pastabos
Ekstremaliosios situacijos (8–10)	„Išgyvenimo kuprinė“ (<i>bug - out bag</i>)	1-2	Sudarys atsargų rinkinį 3–5 dienoms.	Remdamiesi esamais šaltiniais, sudaro išsamų atsargų rinkinio sąrašą savo šeimai.	http://www.lt72.lt/ Žiūrėta 2018-11-05.
	Pirmoji pagalba	1-2	Pademonstruos pirmosios medicinos pagalbos suteikimo susižeidusiam ar sunegalavusiam asmeniui būdą.	Susitinka su mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistu (-e).	
	Šalčio ir karščio poveikis. Pirmosios pagalbos teikimas	1	Paaškins pagalbos teikimo sušalusiam ar perkaitusiam asmeniui taisykles.	Savarankiškai arba grupėmis ruošia pranešimus, skaidres apie galimą pagalbos teikimą perkaitusiems ar sušalusiems asmenims.	
	Širdies masažas ir dirbtinis kvėpavimas	1-2	Taisyklingai atliks dirbtinį kvėpavimą ir širdies masažą.	Susitinka su Greitosios medicinos pagalbos stoties specialistu (-e) ar mokyklos visuomenės sveikatos priežiūros specialistu (-e).	https://www.youtube.com/watch?v=NysLoXrZmul Žiūrėta 2018-11-05.
	Kraujavimo stabdymas	1	Pademonstruos kraujuojančių galūnių stabdymo būdą.	Dalyvauja kraujavimo stabdymo pratybose.	

„Naudingos nuorodos nacionalinio saugumo tema“. Prieiga per internetą: <https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/dry/med=126/666> . Žiūrėta 2018-11-05.

Ilgalaikį teminį planą parengė:

geografijos mokytoja Inga Peslekaitė, Vilniaus Tuskulėnų gimnazija.

Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba

10 (II gimnazijos) klasė (dalykų integracija
arba neformaliojo švietimo pamokos),

11 (III gimnazijos) klasė (pasirenkamasis dalykas)

36 pamokos per mokslo metus

Ilgalaikis planas parengtas remiantis 2017 m. lapkričio 28 d. Švietimo ir mokslo ministerijos patvirtinta bendraja Nacionalinio saugumo ir krašto gynybos programa, kurios paskirtis prisidėti prie Lietuvos nacionalinio saugumo stiprinimo, skatinant mokinius domėtis saugumo ir krašto gynybos problemomis bei suteikti mokiniams daugiau pilietinės galios. Programa yra skiriama bendrojo ugdymo mokyklų 9–10 arba I–IV gimnazijos klasių mokiniams.

Tikslas: sudaryti sąlygas mokiniams įgyti bendrųjų ir dalykinių kompetencijų apie krašto gynybą ir didinti jų sąmoningumą suvokiant savo indėlį į nacionalinio saugumo sistemą; siekti, kad mokiniai išsiugdytų šalies gynybą stiprinančias vertybines nuostatas.

Uždaviniai:

įgyti supratimą apie Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo būklę, kylančias grėsmes šalies saugumui; susipažinti su Lietuvos krašto gynybos sistema: kariuomene, krašto apsaugos tarnybos atlikimo būdais; suvokti savo kaip Lietuvos piliečio atsakomybę už šalies saugumą ir gynybą; pratybose įgyti ekstremaliųjų situacijų valdymo gebėjimų karo ir kito pavojaus metu; plėtoti praktinius veiklos įgūdžius, reikalingus pilietiniam pasipriešinimui organizuoti.

Ugdymo galimybės:

1. Teisės aktų, žiniasklaidoje, internetiniuose tinklalapiuose ir socialiniuose tinkluose pateiktų situacijų, susijusių su nacionaliniu saugumu ir (arba) krašto gynyba, analizė ir vertinimas;
2. Pratybos kartu su Lietuvos kariuomenės, Lietuvos šaulių sąjungos, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir Gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir visuomenės sveikatos centrų specialistais;
3. Pažintiniai apsilankymai Lietuvos kariuomenės daliniuose ir dalyvavimas Krašto apsaugos dienų renginiuose;
4. Mokomųjų, dokumentinių ir meninių filmų peržiūra ir analizė, literatūros šaltinių krašto gynybos ir nacionalinio saugumo tema skaitymas ir pristatymas.

Vertinimas:

- 10 (II-oje gimnazijos) klasėje kaupiamasis vertinimas, vertinant mokinius už individualiųjų ir grupinių užduočių atlikimą.
- 11 (III-ioje gimnazijos) klasėje kaupiamasis vertinimas, vertinant mokinius už individualiųjų ir grupinių užduočių atlikimą.

Ilgalaikis (metų) planas

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
1. Nacionalinis saugumas – grėsmės valstybei	2	<p>Apibūdina nacionalinio saugumo esmę.</p> <p>Išskiria ir paaiškina, kokios vidinės ir išorinės grėsmės kyla Lietuvos valstybės saugumui.</p> <p>Sugeba atpažinti grėsmes, pavojus ir rizikos veiksnius šalies saugumui, įvardytus Nacionalinio saugumo strategijoje, Lietuvos Respublikos Karinėje strategijoje ir Grėsmių nacionaliniam saugumui vertinime ir pateikia jų pavyzdžių kasdieniame gyvenime.</p> <p>Įvardija pilietinio pasipriešinimo būdus.</p>	<p>Nagrinėdami dokumentus, mokiniai aiškinasi nacionalinio saugumo sampratą; analizuodami grėsmes nacionaliniam saugumui, pateikia vidinių ir išorinių grėsmių pavyzdžių.</p> <p>Pasirinktų vidinių ir išorinių grėsmių pavyzdžius pristato naudodamiesi, elektroninės leidybos, tinklapių kūrimo galimybėmis.</p>	<p>Pilietiškumo pagrindai, istorija, geografija, civilinė sauga, etika, tikyba, informatika, neformalusis ugdymas (šaulių būrelis).</p>	<p>https://kam.lt/lt/gynybos_politika_490/aktualus_dokumentai_492/strateginiai_dokumentai_494.html</p> <p>https://duomenys.ugdome.lt/renginys/?12550</p> <p>https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/dry/med=126</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>
2. Geopolitinė Lietuvos padėtis – pasipriešinimo istorija ir patriotizmo pavyzdžiai	2-4	<p>Remdamiesi istorijos pavyzdžiais, paaiškina pilietinio pasipriešinimo sampratą ir būdus.</p> <p>Lygindami šiuolaikines nacionalinio saugumo sampratas su XVIII–XX a. sampratomis geba įvertinti jų panašumus ir skirtumus.</p>	<p>Pasipriešinimo dalyvių memorialų, paminklų, kapų lankymas ir tvarkymas.</p> <p>Analizuojami istoriniai pilietinio pasipriešinimo pavyzdžiai (Partizaninis karas Lietuvoje antrosios sovietų okupacijos metu, pilietinis pasipriešinimas nacių okupacijos (SS dalinių boikotas, pagrindinių organizacijų steigimas, antinacinių leidinių rengimas ir platinimas, žydų gelbėjimas).</p>	<p>Pilietinis ugdymas, istorija, geografija, tikyba, etika, neformalusis ugdymas (orientacinis, šaulių būrelis).</p>	<p>http://www.partizanai.org/knygos</p> <p>Rekomenduojami filmai: „Emilija iš laisvės alėjos“; „Vieni vieni“; „Alfonas Svarinskas“ ir kt.</p> <p>Rekomenduotinos knygos: Juozas Daumantas „Partizanai“; A. Ramanauskas (Vanagas) „Daugel krito sūnų“ ir kt.</p>

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
Č. Geopolitinė Lietuvos padėtis – pasipriešinimo istorija ir patriotizmo pavyzdžiai		<p>Remdamiesi pasipriešinimo pavyzdžiais, išsiugdo pilietines ir patriotines nuostatas, saugo istorinę atmintį informacinio karo lauke.</p> <p>Aptardami pilietinio pasipriešinimo įvykius, kurie vyko jų gyvenamoje vietovėje ir Lietuvoje, įvertina taikytus pilietinio pasipriešinimo būdus.</p>	<p>ir sovietų okupacijų metais (jaunimo dalyvavimas pograndinėse organizacijose, nelegalios spaudos rengimas ir platinimas, 1972 m. „Kalantinės“, disidentinis judėjimas)). Kviečiami pilietiniame pasipriešinime dalyvavusieji asmenys.</p> <p>„Kino teatras“ – meninių ir dokumentinių filmų turinio analizė.</p> <p>„Skaitykla“ – knygų aptarimas.</p> <p>„Partizanų dainų ir poezijos pamoka“.</p> <p>Meno dirbtuvės – dailės ir teatro etiudai, vaidinimai, parodos.</p>		

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
3. Ketvirtoji valdžia – kaip atpažinti propagandą?	2-3	<p>Supranta žiniasklaidos ir žurnalistinio darbo reikšmę demokratijai išsaugoti ir nacionaliniam saugumui užtikrinti.</p> <p>Sugeba atpažinti ir įvertinti priešiškos informacijos (propagandos) pateikimą žiniasklaidoje.</p> <p>Geba apibūdinti saugaus elgesio kibernetinėje erdvėje taisykles ir jas taiko praktikoje.</p> <p>Įvardija pilietinio pasipriešinimo būdus.</p>	<p>Analizuojami ir vertinami Lietuvos ir užsienio žiniasklaidoje užfiksuoti priešiškos propagandos atvejai.</p> <p>Taikant skaitymo strategijas nagrinėjamos naujienlaiškio AŠ MANAU! aktualijos.</p> <p>Mokiniai mėgina patys užfiksuoti priešišką propagandą žiniasklaidoje, internetiniuose tinklalapiuose ir socialiniuose tinkluose.</p> <p>Naudojant metodinę literatūrą (vaizdo medžiagą, pristatymus, įvairius pavyzdžius) analizuojami saugaus interneto klausimai.</p> <p>Aiškinamasi elektroninės valdžios reikšmė visuomeniniams ir ekonominiams santykiams.</p> <p>Susitikimas su žurnalistu, informacinių, tiriamosios žiniasklaidos laidų peržiūra.</p>	<p>Pilietiškumo pagrindai, istorija, lietuvių k., rusų k., anglų k., etika.</p>	<p>https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/dry/med=2/213/748</p> <p>https://www.epaslaugos.lt/portal/</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
ė. Nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos?	2-3	<p>Apibūdina svarbiausias Lietuvos institucijas, užtikrinančias nacionalinį saugumą, ir sugeba apibūdinti jų darbo specifiką.</p> <p>Apibendrina, paaiškina institucijų bendradarbiavimo galimybes, jų veikimą kartu su visuomene ir piliečiu.</p>	<p>Analizuojami svarbiausi nacionalinį saugumą apibrėžiantys teisės aktai.</p> <p>Tinklapiuose ir dokumentuose nagrinėjama kiekvienos nacionalinį saugumą užtikrinančios institucijos veikla.</p> <p>Remiantis dokumentais ir pavyzdžiais paaiškinama, kaip saugumą užtikrinančios institucijos formuoja nacionalinio saugumo politiką. Paaiškinamas nacionalinį saugumą užtikrinančių institucijų ir Valstybės gynimo tarybos vaidmuo taikos, krizių ir karo atveju.</p> <p>Lankomasi nacionalinį saugumą užtikrinančiuose centruose ir institucijose.</p>	<p>Pilietiškumo pagrindai, istorija, geografija, civilinė sauga, etika.</p>	<p>https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/dry/med=126</p> <p>https://e-seimas.lrs.lt/portal/legislation/ActPrint/lt?jfwid=fhhu5mmr7&documentId=TAIS.34169&category=TAD</p> <p>https://kam.lt/download/23483/kardas_2011_nr5_netui.pdf</p> <p>https://kariuomene.kam.lt/lt/kariuomenes_atributika.html</p> <p>http://www.pasienis.lt/Veiklos%20sritys635</p> <p>http://pagd.lrv.lt/</p> <p>https://policija.lrv.lt/</p> <p>http://www.pasienis.lt/Veiklos%20sritys635</p> <p>https://www.vsd.lt/</p> <p>https://www.stt.lt/lt/menu/apie-stt/</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
<p>5. „Valstybė – tai aš” – kaip užtikrinti saugumą sau ir kitiems?</p>	<p>5-6</p>	<p>Įvardija Konstitucijoje ir Nacionalinio saugumo pagrindų įstatyme įtvirtintas piliečių teises ir pareigas ginant valstybę.</p> <p>Apibūdina savo kaip Lietuvos piliečio vertybines nuostatas, svarbias krašto saugumui.</p> <p>Savarankiškai nustato civilių gyventojų galimybes prisidėti prie šalies saugumo stiprinimo taikos metu.</p> <p>Sugeba atlikti būtinuosius gyvybės gelbėjimo veiksmus.</p> <p>Orientuojasi vietovėje su žemėlapiu ir kompasu arba be jo.</p> <p>Nusako ir praktikoje taiko elgesio pėsčiųjų žygio metu taisykles.</p> <p>Nusako esmines elgesio ekstremaliųjų situacijų metu taisykles ir sugeba jas pritaikyti praktikoje.</p> <p>Pademonstruoja nors vieną pirmosios medicininės pagalbos suteikimo būdą.</p> <p>Pateikia galimų piliečių elgesio scenarijų hibridinio karo metu.</p> <p>Įvardija pilietinio pasipriešinimo būdus.</p>	<p>Mokiniai mokomi orientuotis vietovėje.</p> <p>Mokomieji filmai ir programos.</p> <p>Mokiniai dalyvauja civilinės saugos mokymuose mokykloje, mokymo centruose.</p> <p>Mokiniai kartu su visuomenės sveikatos specialistais susipažįsta su pagrindiniais pirmosios medicinos pagalbos teikimo būdais. Išmoka atlikti būtinuosius gyvybės gelbėjimo veiksmus.</p> <p>Pratybos kartu su Lietuvos kariuomenės, Lietuvos šaulių sąjungos, Policijos departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos ir visuomenės sveikatos centrų specialistais.</p>	<p>Pilietiškumo pagrindai, istorija, geografija, kūno kultūra, etika, civilinė sauga, biologija, tikyba, neformalusis ugdymas (orientacinis, šaulių būrelis).</p>	<p>https://duomenys.ugdome.lt/renginys/?12550</p> <p>https://www.civsauga.lt/</p> <p>http://www.vpgt.lt/</p> <p>http://www.ugm.lt/lt/naujienos.html</p> <p>http://www.lt72.lt/</p> <p>http://pagd.lrv.lt/</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
6. Krašto gynyba – Lietuvos kariuomenė	6-7	<p>Apibūdina Lietuvos kariuomenės pajėgų rūšis ir nurodo svarbiausius jų skirtumus.</p> <p>Nurodo Lietuvos kariuomenės pajėgų funkcijas ir nustato svarbiausius jų skirtumus.</p> <p>Pateikia Lietuvos kariuomenės naudojamos ginkluotės ir technikos pavyzdžių.</p> <p>Aptaria tarnybos Krašto apsaugos savanorių pajėgose (KASP) ir kituose Lietuvos kariuomenės vienetuose galimybes.</p> <p>Atlieka rikiuotės veiksmus individualiai ir skyriuje.</p> <p>Parodo nebyliojo valdymo signalus ir žino jų reikšmes.</p> <p>Paaikrina saugaus elgesio su ginklais taisykles ir jų laikosi.</p> <p>Įvardija pilietinio pasipriešinimo būdus.</p>	<p>Remiantis metodine literatūra ir praktika, mokiniai supažindinami su skirtingomis kariuomenės rūšimis.</p> <p>Mokiniai apsilanko jų gyvenamojoje teritorijoje esančiuose kariniuose daliniuose, Krašto apsaugos savanorių pajėgų (KASP) pajėgose. Apsilankymų kariuomenės daliniuose metu susipažįstama su Lietuvos kariuomenės ginkluote, buitimi ir karo tarnybos ypatumais.</p> <p>Mokiniam suteikiama galimybė dalyvauti pratybose ir betarpiškai bendrauti su kariais.</p> <p>Remdamiesi šaltiniais, mokiniai nagrinėja Lietuvos kariuomenės strategiją, kuria siekiama užtikrinti nacionalinį saugumą ir krašto gynybą.</p>	<p>Pilietiškumo pagrindai, istorija, geografija, kūno kultūra, etika, civilinė sauga neformalusis ugdymas (orientacinis, šaulių būrelis).</p>	<p>https://duomenys.ugdome.lt/renginys/?12550</p> <p>http://www.lka.lt/lt/titulinis.html</p> <p>https://duomenys.ugdome.lt/renginys/?12550</p> <p>https://kam.lt/lt/titulinis_1220.html</p> <p>https://kam.lt/lt/gynybos_politika_490/aktualus_dokumentai_492/strateginiai_dokumentai_494.html</p> <p>https://kariuomene.kam.lt/lt/titulinis.html</p> <p>https://kariuomene.kam.lt/lt/kariuomenes_struktura/savanoriu_pajegos_368.html</p> <p>http://www.karys.lt/kra%C5%A1to-apsaugos-savanori%C5%B3-paj%C4%97gos.html</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
7. Patriotizmas ir pilietiškumas – Lietuvos šaulių sąjunga	3-4	<p>Nurodo svarbiausias Lietuvos šaulių sąjungos funkcijas.</p> <p>Sugeba įvertinti narystės Lietuvos šaulių sąjungoje galimybes.</p> <p>Palygina veiklos Lietuvos šaulių sąjungoje galimybes su kaimyninių valstybių sukarintomis organizacijomis.</p> <p>Dalyvauja Lietuvos šaulių sąjungos organizuojamuose renginiuose.</p> <p>Paaiškina Lietuvos šaulių sąjungos veiklą ir funkcijas krašto gynybos sistemoje.</p> <p>Įvardija pilietinio pasipriešinimo būdus.</p>	<p>Nagrinėjama Lietuvos šaulių sąjungos istorija, struktūra, funkcijos krašto gynyboje, vaidmenį taikos metu užtikrinant nacionalinį saugumą ir pilietinį bei patriotinį ugdymą.</p> <p>Skaitoma Lietuvos šaulių sąjungos literatūra.</p> <p>Dalyvaujama susitikimuose, mokymuose, renginiuose.</p>	<p>Neformalusis ugdymas (šaulių būrelis), pilietiško pagrindai, istorija.</p>	<p>https://www.sauliusajunga.lt/</p> <p>https://www.sauliusajunga.lt/teises-aktai/</p> <p>https://www.sauliusajunga.lt/zurnalu-biblioteka/</p> <p>https://duomenys.ugdome.lt/renginys/?12550</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
8. Karo prievolė – pilietinė ir konstitucinė pareiga	3-4	<p>Įvardija Karo prievolės įstatyme numatytus karo prievolės atlikimo būdus.</p> <p>Palygina skirtingų karo prievolės atlikimo būdų teigiamas ir neigiamas puses.</p> <p>Palygina karo prievolės atlikimo būdus Lietuvoje ir kaimyninėse valstybėse.</p> <p>Įvertina savo asmenines galimybes ir gebėjimus renkant karo prievolės atlikimo būdą.</p> <p>Įvardija pilietinio pasipriešinimo būdus.</p>	<p>Nagrinėjami karo prievolės dokumentai.</p> <p>Karo prievolės specialistų paskaitos.</p> <p>Mokiniai lygina karo prievolės atlikimo būdus ir vertina savo galimybes pasirinkti vieną iš jų.</p> <p>Lankymasis kariniuose objektuose ir mokymo įstaigose, kuriose kariai ir kariūnai atlieka karo tarnybą.</p>	<p>Pilietiškumo pagrindai, istorija, geografija, kūno kultūra, etika, neformalusis ugdymas (šaulių būrelis).</p>	<p>https://duomenys.ugdome.lt/renginys/?12550</p> <p>https://kam.lt/lt/aktuali_informacija_apie_privalomaja_karine_tarnyba/duk.html</p> <p>http://www.karys.lt/saukimai-duk.html</p> <p>http://www.lrkt.lt/lt/naujienos/teismo-naujienos/karo-prievoles-istatymo-nuostata-priestarauja-konstitucijai/921</p> <p>http://www3.lrs.lt/home/Konstitucija/Konstitucija.htm</p> <p>http://www.lka.lt/lt/stojantiems/stojantiesiems.html</p> <p>https://kariuomene.kam.lt/lt/kariuomenes_struktura/mokymo_ir_doktrinu_valdyba/lk_mokymo_ir_doktrinu_valdyba_sudaro_sie_karinio_mokymo_vienetai/divizijos_generolo_stasio_rastikio_puskarininkiu_mokykla.html</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>

Tema	Pamokų skaičius (nuo iki)	Laukiami rezultatai	Numatomos veiklos	Dalykų integracija	Pastabos
9. Kolektyvinis saugumas – NATO	2-3	<p>Nusako pagrindinius Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijos (NATO) istorijos, struktūros ir vaidmens tarptautiniame saugume faktus.</p> <p>Analizuoja svarbiausius Lietuvos narystės Šiaurės Atlanto Sutarties Organizacijoje (NATO) faktus ir suvokia kolektyvinės gynybos esmę.</p>	<p>NATO ir Lietuvos stojimo į NATO istorija.</p> <p>Dokumentų ir šaltinių analizė.</p> <p>Lankymasis NATO atstovybėje, pažėgose ir kitose su organizacija susijusiose institucijose. Dalyvavimas renginiuose.</p>	<p>Pilietiškumo pagrindai, istorija, geografija, neformalusis ugdymas (šaulių būrelis).</p>	<p>https://duomenys.ugdome.lt/renginys/?12550</p> <p>https://www.nato.int/</p> <p>https://nato.mfa.lt/</p> <p>https://www.urm.lt/default/lt/uzsienio-politika/uzsienio-politikos-prioritetai/lietuvos-saugumo-politika/nato</p> <p>http://www.lata.lt/</p> <p>Žiūrėta 2018-11-06.</p>

Priedama:

„Naudingos nuorodos nacionalinio saugumo tema“. Prieiga per internetą:

<https://duomenys.ugdome.lt/?/mm/dry/med=126/666>. Žiūrėta 2018-11-06.

Parengė:

Paulius Bakanas, Pilaitės gimnazijos, Minties gimnazijos istorijos mokytojas